

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 6/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om statens andel av kostnaderna för riksomfattande informationssystemtjänster inom hälso- och sjukvården och till lag om änd- ring av lagen om Folkpensionsanstalten

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 oktober 2011 en proposition med förslag till lag om statens andel av kostnaderna för riksomfattande informationssystemtjänster inom hälso- och sjukvården och till lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten (RP 68/2011 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Pekka Järvinen, social- och hälsovårdsministeriet
- planeringschef Marina Lindgren och placeringschef Tuula Korhonen, Folkpensionsanstalten.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om statens andel av kostnaderna för riksomfattande informationssystemtjänster inom hälso- och sjukvården och en lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten. Genom den föreslagna ändringen i lagen om Folkpensionsanstalten ska en ny fond inrättas vid anstalten. Med hjälp av fonden och de medel som ska samlas in till den ska man sörja för den finansiering som krävs för att genomföra och driva riksomfattande informationssystemtjänster inom hälso- och sjukvården och elektroniska recept, som Folkpensionsanstalten svarar för. Fonden gör det möjligt att bättre skilja åt finansieringen av de riksomfattande informationssystemtjänsterna inom hälso- och sjukvården och anstaltens övriga lagfästa uppgifter.

Utvecklings- och investeringskostnaderna för att genomföra de centraliserade tjänster som krävs för informationssystemtjänsterna och de elektroniska recepten finansieras med ett anslag för ändamålet i statsbudgeten. De årliga kostnaderna för driften och användningen av tjänsterna finansieras däremot med avgifter som betalas av de apotek och tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster som anlitar tjänsterna. Avgifterna införs stegvis 2012—2015. Därför måste en del av utgifterna för användningen av tjänsterna under dessa år finansieras med ett anslag i statsbudgeten. Genom den föreslagna nya lagen fastställs statens andel av finansieringen av de uppgifter som Folkpensionsanstalten och Befolkningsregistercentralen har enligt lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom

social- och hälsovården och lagen om elektroniska recept.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i sam-

band med den. Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

De rikstäckande informationssystemtjänsterna inom hälso- och sjukvården består av elektroniska recept, ett riksomfattande elektroniskt arkiv för journalhandlingar och hithörande läkemedelsdatabas, åtkomst till recept- och patientuppgifter och informationshanteringstjänst för patienter. Arkiveringssystemet är tänkt att garantera en säker åtkomst till patientuppgifter när det behövs i vården. Lagstiftningen om detta nationella hälsoarkiv (KanTa-tjänsterna) trädde i kraft 2007. Folkpensionsanstalten svarar för det tekniska genomförandet och underhållet av tjänsterna.

Dessutom har Folkpensionsanstalten utöver planering, uppbyggnad och tekniskt genomförande också anknytande administrativa lagstadgade uppgifter och ska ha hand om informationen till allmänheten. Finansieringen av tjänsterna har i planerings- och genomförandefasen ordnats så att Folkpensionsanstaltens och andra statliga myndigheters investerings- och utvecklingskostnader och underhållet har finansierats med ett årligt anslag i statsbudgeten. Avtalsförfarandet som gäller anslagsanvändningen har gett upphov till en hel del administrativt arbete på grund av att en rad årliga avtal ska följas upp och rapporteringen ska vara avtalsspecifik. Ändringar i uppgifter, arbetsfördelning, prioriteringar och tidtabeller under projektets gång har försvårat en långsiktig ekonomiplanering, står det i motiven till propositionen.

När tjänsterna används fullt ut, kommer kostnaderna för underhållet att finansieras med avgifter som betalas av användarna, tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster och apotek. Dessa användaravgifter kommer gradvis att bör-

ja tas ut 2012—2015. Klienterna inom hälso- och sjukvården behöver inte betala användaravgifter. Men det behövs fortfarande statlig finansiering för de basala kostnaderna för kundtjänst och daglig drift dygnet runt.

Utskottet ser det som motiverat att enligt lagförslagen klarlägga enligt vilka principer finansieringen och kostnaderna ska fördelas under övergångsperioden som börjar 2012, eftersom bara en del av kostnaderna för driften av tjänsterna till en början täcks med användaravgifter. En ny servicefond behövs vid Folkpensionsanstalten för att sköta kostnaderna och finansieringen.

Utskottet föreslår en språklig korrigering i den föreslagna 2 § i lagförslag 1 på finska. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2 utan ändringar och

godkänner lagförslag 1 enligt propositionen men 2 § med ändringar i den finska versionen.

Utskottets ändringsförslag

Lagförslag 1

2 §

(Som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

Helsingfors den 20 oktober 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Anneli Kiljunen /sd
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Arja Juvonen /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml
Hanna Mäntylä /saf

Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /saml (delvis)
Anu Vehviläinen /cent
Erkki Virtanen /vänst
ers. Pauli Kiuru /saml
Kristiina Salonen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.